

**UNIVERSITAT
JAUME·I**

**TREBALL FINAL DE GRAU EN MESTRE/A D'EDUCACIÓ
INFANTIL**

**PROPOSTA D'APLICACIÓ D'UNA ACTUACIÓ
EDUCATIVA D'ÈXIT: GRUPS COOPERATIUS I
ADAPTACIÓ A LES TERTÚLIES DIALÒGIQUES
PER A EDUCACIÓ INFANTIL**

Nom de l'alumne/a: Calvo Riera, Èlia

Nom del tutor de TFG: Palomero Piquer, Begoña

Àrea de Coneixement: Didàctica i Organització Escolar

Curs acadèmic: 2015-2016

ÍNDEX

1. MODALITAT TFG.....	1
2. RESUM.....	1
3. INTRODUCCIÓ	2
4. FONAMENT TEÒRIC.....	2
5. OBJECTIUS	4
6. MÈTODE	4
7. PARTICIPANTS	5
8. INSTRUMENTS D'AVAUACIÓ	6
9. PROCEDIMENT	7
10. RESULTATS	10
11. CONCLUSIONS	12
12. BIBLIOGRAFIA.....	15
13. ANNEXOS	17

1. MODALITAT TFG

La modalitat correspon a un treball experimental per realitzar un estudi per poder provar l'efectivitat d'una intervenció amb situacions pre i post test. En aquest cas, per provar l'efectivitat dels grups cooperatius i les tertúlies dialògiques per solucionar problemàtiques que apareixen dins l'aula d'Infantil.

2. RESUM

Aquest treball presenta la problemàtica del sentiment de burla i menyspreu dins una aula multinivell de 4 i 5 anys cap als alumnes que tenen un ritme de treball més lent, problema detectat després de realitzar una valoració inicial utilitzant diferents instruments. Per començar l'avaluació inicial, es va emplenar un anecdotari mitjançant l'observació directa on es va anotar la freqüència d'aquestes conductes, seguidament es va realitzar un qüestionari als mestres que interactuen amb aquesta classe per obtenir el seu punt de vista i finalment, per acabar aquesta valoració, es va emplenar una escala d'estimació amb l'objectiu d'avaluar a cada alumne de forma individual, utilitzant l'observació directa. Després d'analitzar els resultats d'aquests tres instruments es va procedir al disseny de la intervenció, aquesta consisteix en l'aplicació de cinc activitats en grups cooperatius i dues adaptacions a les tertúlies dialògiques al llarg de dues setmanes, activitats que s'han adaptat a les matèries que trobem a l'horari escolar per no modificar la programació dels especialistes. En acabar, s'ha avaluat la pràctica utilitzant l'escala d'estimació de la valoració inicial i s'han comparat els resultats per veure el canvi produït. Els resultats, confirmen que aquestes tècniques han modificat en un 54,75% les actituds negatives que apareixien dins l'aula (62,95%) solucionant la problemàtica exposada a l'inici.

Paraules clau/ descriptors:

Comunitats d'Aprenentatge, grups cooperatius, tertúlies dialògiques, educació infantil.

3. INTRODUCCIÓ

El present programa consisteix en una aplicació de diferents estratègies de les Comunitats d'Aprenentatge (en endavant CA) per solucionar actituds inapropiades dins l'aula i aconseguir una millora quant a les relacions entre companys, aquestes estratègies són els grups cooperatius i una adaptació a les tertúlies dialògiques, ja que, com afirma Ovejero (1990), les activitats on es treballa la cooperació, a més de millorar el rendiment acadèmic, millora la seua capacitat de socialització, i amb aquests canvis s'aconseguirà solucionar el problema present a l'aula. Aquest programa ha sigut aplicat a una aula multinivell d'Infantil 4 i 5 anys.

Després d'observar el funcionament de la classe i conèixer el comportament de tots els alumnes al llarg del pràcticum, s'han detectat algunes problemàtiques susceptibles de millora per a trobar un bon clima dins l'aula. Per concretar, ens trobem una aula amb un nombre reduït d'alumnes, fet que ens ha permés analitzar més detalladament el grup, i on s'ha observat que apareix un sentiment de superioritat i s'escolten frases de menyspreu o de burla cap a alguns companys per part d'un 75% de la classe. Tot això, desemboca en unes relacions nocives entre companys i per tant, dificulta el funcionament de la classe.

També cal dir, que la rutina diària de la classe consisteix a treballar de forma individualitzada, sense donar importància a la capacitat de treball de forma cooperativa, de reflexionar per discutir algun tema amb la resta de companys i d'augmentar l'autoestima valorant-se com una peça fonamental del grup. A més, la capacitat de comunicació és molt reduïda i molts dels alumnes són incapaços de parlar i exterioritzar els seus conflictes per debatre'ls i buscar solucions de manera conjunta, és a dir, no saben utilitzar el diàleg com a mètode de resolució de conflictes i això afecta, en moltes ocasions, al funcionament de la classe.

Com es considera que aquests problemes poden ser resolts i es pot aconseguir una aula amb un clima de cooperació i germanor. S'ha decidit aplicar els mètodes més pertinents, dins de les CA, que ens ajuden a aconseguir-ho.

4. FONAMENT TEÒRIC

Les CA estan basades en la pedagogia crítica, corrent pedagògica que té una concepció educativa basada en la disminució de les desigualtats de gènere, raça, posició econòmica... i afavorir el canvi social a través de l'educació (Ayuste, Flecha, López, i Lleras, 1994). Com afirma Collado (2010), les CA neixen baix el marc històric de l'abandonament del model de societat industrial cap a societat de la informació, on es produeix un canvi en la forma de vida i un gran desenvolupament de les TIC. Aquest desenvolupament, ocasiona un augment de les desigualtats socials, ja que hi ha persones, països o societats que no poden gaudir d'aquestes TIC. A més, els centres educatius també es veuen afectats, produint una diferència en l'àmbit social, on dins del sistema educatiu, els grups socials que apareixen presenten diferents demandes d'aprenentatge.

Aquestes diferències, mostren la necessitat de canvi per evitar l'exclusió educativa d'aquelles persones que provenen de classes socials no privilegiades, grups ètnics o persones immigrants dels països subdesenvolupats.

Amb tot això, com afirmen Flecha i Puigvert (2002), Elboj, Puigdemívol, Soler, i Valls (2002) i Collado (2010), les CA busquen aconseguir una societat de la informació per totes les persones, superar les desigualtats, és a dir, possibilitar un canvi social i desenvolupar les capacitats bàsiques de cada persona, aconseguir una educació de qualitat per a tots, procurar una societat igualitària, intercultural i solidària, desenvolupar la capacitat de diàleg i crítica, i garantir els aprenentatges valorats socialment, objectius que tindran gran relació amb aquest treball.

Les CA consisteixen en un projecte de centre educatiu, de l'entorn i de transformació social i cultural (Elboj et al, 2002). Una definició que descriu amb exactitud les CA és una realitzada per Valls (2000):

“Un projecte de transformació social i cultural d'un centre educatiu i del seu entorn, per aconseguir una societat de la informació per totes les persones, basada en l'aprenentatge dialògic, mitjançant l'educació participativa de la comunitat que es concreta en tots els seus espais incloent l'aula” (Valls, 2000, p.8).

Un dels principis pedagògics que regeixen les Comunitats d'Aprenentatge és l'aprenentatge dialògic, on s'aprèn mitjançant les interaccions entre iguals, professors, familiars, amics... que produeix el diàleg igualitari i on es valoren les contribucions de cada participant en funció dels arguments que exterioritza, evitant la valoració en funció de l'edat o alguna diferència que no siga les raons que s'han exposat. Aquest aprenentatge dialògic sorgeix com a resposta a la Societat de la Informació, on la quantitat d'aportacions culturals és cada vegada major (Valls, 2000). Com bé afirmava Dewey (1994), el desenvolupament de la persona i l'educació resulta del diàleg entre el jo i el context. Aquest principi pedagògic té gran importància en el procés de la nostra pràctica educativa.

Pel disseny de les activitats, ens hem basat en el corrent constructivista on la formació del coneixement de l'individu es crea “situant-se en l'interior del subjecte” (Delval, 1997, p.80). El subjecte construeix el seu coneixement a través de l'experimentació sobre la realitat, interactuant amb objectes i situacions, i al mateix temps, transformant-los. (Araya, Alfaro, i Andonegui, 2007). Dins d'aquesta, també ens fonamentem en la teoria de l'aprenentatge significatiu, dissenyada per Ausubel, Novak i Hanesian (1968), especialistes en psicologia educativa de la Universitat de Cornell. Segons aquesta teoria, per aprendre és imprescindible relacionar els nous aprenentatges a partir de les idees prèvies dels alumnes. On l'aprenentatge és un procés variant, primer es produeix una modificació dels esquemes de coneixement, després un equilibri, seguidament un procés de conflicte, i per acabar, un equilibri novament (Ballester, 2002). És a dir, per al procés educatiu, l'alumne serà total protagonista en la creació del seu propi aprenentatge.

A més, la proposta d'intervenció estarà basada en el joc, ja que "és una activitat insubstituïble pel desenvolupament psicosocial del xiquet [...] aprenen com a conseqüència del joc [...] perquè el xiquet s'entrega a ell amb tota la seua espontaneïtat i entusiasme" (García i Lull, 2009, p.29). Aprofitant aquest fet, es dissenyaran activitats i recursos educatius basats en el joc, ja que ens aportarà beneficis cap al compliment dels objectius marcats.

Respecte al procediment de les activitats, ens basem en una de les dimensions de l'aprenentatge significatiu (Valls, 2000), això és, l'aprenentatge cooperatiu, tècnica que permet millorar el rendiment acadèmic dels alumnes i potenciar les capacitats intel·lectuals i socials (Ovejero, 1990), a més, com afirmen els germans Johnson (1999), comporta una relació amb interdependència positiva entre un grup d'alumnes i promou l'ajuda mútua, també demana una responsabilitat personal i grupal, unes habilitats interpersonals i finalment, una metodologia de grup.

Per continuar amb les activitats, també s'utilitza una adaptació a les tertúlies dialògiques, com defenen Habermas (1987) i Freire (1970) aquestes es regeixen per promoure una participació igualitària i una gestió democràtica, aporten un reconeixement igualitari cap a totes les persones, és a dir, totes estan capacitades per aportar idees. Quant a l'adaptació, es realitzarà en funció de les característiques de l'aula i els valors que volem transmetre en les lectures.

Per concloure, la nostra proposta d'intervenció tindrà com a objectiu un aprenentatge actiu i reflexiu, basat en la cooperació i el respecte entre l'alumnat.

5. OBJECTIUS

Com a objectiu principal d'aquest projecte ens proposem l'eliminació d'actitud de menyspreu i superioritat per part d'alguns companys cap aquells que tenen un ritme de treball més lent.

Com a objectius específics, millorar la capacitat de treball en grup, iniciar-se en la recerca de solucions cap als problemes que se'ls presenten, millorar el funcionament de la classe i obtenir una bona actitud i respecte cap als companys.

6. MÈTODE

S'ha elaborat una valoració inicial utilitzant diferents instruments. Per començar i utilitzant el recurs l'observació directa s'ha anat realitzant un registre anecdòtic al llarg de dues setmanes, anotant aquelles conductes que confirmaven la problemàtica exposada a l'apartat d'introducció. Després de valorar aquest problema, s'ha dissenyat un qüestionari orientat cap als mestres que interactuen al llarg de la setmana amb el grup d'alumnes seleccionat. Els resultats d'aquests qüestionaris han confirmat l'existència d'aquest problema d'aula. Amb aquests resultats que assegurin el problema observat des d'un inici, s'ha creat una escala d'estimació, completada també mitjançant l'observació directa i de forma individual, en relació a l'actitud i el comportament de cada alumne.

Relacionant tots aquests resultats obtinguts i tenint unes dades més detallades per saber com dissenyar el projecte, s'ha iniciat una investigació respecte a les CA, la línia metodològica que aquestes utilitzen i els principis en els quals es regeixen i s'han seleccionat, finalment, les tècniques que més s'adaptaven a les característiques de l'aula, al temps disposat i aquelles que podien cobrir en major mesura, els objectius exposats anteriorment. Aquestes tècniques han sigut treball en grups cooperatius i una adaptació a les tertúlies dialògiques, basant-nos sobretot en l'aprenentatge dialògic, on només poden assolir els objectius de cada activitat utilitzant la comunicació entre iguals.

Seguidament, s'ha buscat informació per escollir les activitats més interessants per al projecte i finalment, s'han triat aquelles on es treballa de forma cooperativa i on els membres del grup són una peça fonamental d'aquest perquè puga obtenir bons resultats, és a dir, existeix una relació d'interdependència positiva. En resum, s'han triat activitats que poden complir el nostre propòsit inicial, a més de ser les que es realitzen en menys freqüència dins l'aula. Aquestes activitats han estat dissenyades de forma que poden adaptar-se al ritme de la classe i integrar-se a la temàtica que s'està estudiant perquè no perjudique el funcionament diari de l'aula i l'especialista puga continuar amb la seua programació. S'han aprofitat aquelles hores cedides pels mestres de les diferents àrees, com són la de música, psicomotricitat, plàstica, recursos literaris i les hores de projecte, per això, les activitats tindran algun tipus de relació amb aquestes matèries actuant aquests mestres com a suport i supervisió del procés. Això ha permés treballar aquesta problemàtica en més varietat d'àmbits i a reforçar també, conceptes que alguns membres de la classe encara no tenen clars, fet que els dificulta seguir el ritme de la classe. Això és, el projecte està programat per complir els objectius marcats però s'ha aprofitat per a reforçar aquelles matèries que a alguns alumnes més els costen.

S'ha realitzat al llarg de dues setmanes, on s'han efectuat cinc activitats amb grups cooperatius i dues adaptacions a les tertúlies dialògiques, ajustant-les a les característiques i interessos de l'aula i als valors que es vol transmetre amb aquestes lectures.

Per acabar i poder avaluar la pràctica, s'ha completat l'escala d'estimació realitzada durant la valoració inicial per poder comparar els canvis obtinguts, ajudant-nos a reflexionar si ha sigut efectiva aquesta pràctica o s'ha de reforçar algun aspecte que no s'ha vist modificat.

7. PARTICIPANTS

Els participants són els alumnes d'una aula multinivell de 4 anys i 5 anys, trobem 5 xiquets de 4 anys (2 xiquetes i 3 xiquets) i 3 de 5 anys (1 xiqueta i 2 xiquets), és a dir, una classe amb un nombre reduït d'alumnes però amb molta varietat de nivells de desenvolupament. L'organització de la classe apareix dividida en dues taules, distribuint als alumnes per l'edat. És una aula molt acostumada a la rutina de la classe, explicació- fitxa- joc lliure, i que quan es realitzen activitats amb una rutina diferent es mostren dispersos i desconcertats.

També, en matèries com plàstica, anglés i psicomotricitat, l'aula de 3 anys s'ajunta a aquesta, modificant l'aplicació d'aquest projecte, ja que la diferència entre els membres a qui va orientat, és molt més desproporcionada. Això s'ha pogut solucionar realitzant una adaptació de les activitats programades.

8. INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ

Per començar, i tal com afirma Pérez (2006) i Huguet (1993), un procés educatiu necessita una actuació precisa i planificada, ja que al llarg d'aquest procés apareixen infinitat d'actuacions educatives. Per realitzar una bona pràctica educativa, és necessari realitzar una avaluació inicial que proporcione informació sobre el medi on interactuen els alumnes i les actituds, habilitats i coneixements que aquests tenen. Amb els resultats obtinguts, es pot dissenyar i planificar un programa d'intervenció, seleccionar els recursos, tècniques i metodologies adequades. Per aquest motiu, s'ha decidit fer una avaluació inicial (en endavant AI) per poder dissenyar un projecte que s'ajuste a les necessitats de l'aula. Per a realitzar-la s'han utilitzat diferents instruments, anomenats a continuació.

Com a primer instrument d'AI, s'ha realitzat un registre anecdòtic, que segons Díaz (2005) consisteix en una anotació d'aquells comportaments que apareixen de forma imprevisible, al llarg del procés d'ensenyança- aprenentatge, a més, es tracta d'un instrument poc estructurat que reuneix fets casuals. Aquest instrument serà completat mitjançant l'observació directa que suposa "el recurs bàsic, en l'educació infantil, per portar a terme l'avaluació dels alumnes en els diferents moments, tenint en conter les distintes finalitats" (Huguet, 1993, p.4) que permetrà tindre una visió prèvia del funcionament de l'aula per poder analitza-lo i reflexionar sobre aquest. Aquest mètode de registre va ser triat després de descobrir algunes actituds sospitoses referents al problema que s'exposa anteriorment, aconseguint anotar cada actitud o gest que pot ser valorat com a indicatiu de burla, superioritat o que manca d'estima en les relacions entre companys.

Per continuar amb l'AI, i valorar l'opinió dels mestres sobre la detecció d'aquest problema, s'ha realitzat un qüestionari a tots els docents que treballen amb aquest grup, ja que ens permet "presentar un estímul idèntic a nombrosos subjectes de manera simultània" (Walker, 1985, p.114), permetent-nos reunir dades amb relativa comoditat i «recollir dades d'un ampli volum de subjectes» (Martínez, 2007, p.59). On les preguntes tenen relació amb les actituds que s'han anat observant durant l'estada en pràctiques i han sigut registrades en l'anecdotari.

Per acabar amb l'AI s'ha utilitzat una escala d'estimació, emplenada també utilitzant l'observació directa, ja que disminueix l'esforç a l'hora d'observar, proporciona una major rapidesa a l'hora de prendre notes i permet tractar més varietat de categories (Postic, i Ketele, 1992). Aquest instrument ha sigut elegit per poder anotar la freqüència en què es produeixen les actituds o conductes, de forma individual, de tots els alumnes de l'aula.

En acabar la pràctica, s'ha realitzat una avaluació final per poder valorar en quina mesura s'han complert els objectius marcats, i amb la informació obtinguda s'ha pogut observar els resultats dels alumnes, així com, valorar o replantejar l'actuació del docent (Huguet, 1993). S'ha emplenat de nou l'escala d'estimació utilitzada a l'AI, mitjançant l'observació directa i després de realitzar les activitats programades, amb els resultats obtinguts s'ha pogut realitzar una anàlisi més exhaustiva dels canvis produïts a l'aula, contrastant els resultats de l'AI amb els de l'avaluació final.

DI.	Dt.	Dc.	Dj.	Dv.
ASSEMBLEA				
		Concurs de preguntes (Projecte)	Endevinalla Castells (Projecte)	
PATI				
DINAR				
	El cazo de Lorenzo (Recursos literaris)			

Taula 1. Temporalització activitats

DI.	Dt.	Dc.	Dj.	Dv.
ASSEMBLEA				
FEM UN CASTELL (Anglès)		Telèfon trencat (Projecte)		Sofia, la vaca que estimava la música (Música)
PATI				
FEM UN CASTELL (Plàstica)	Psicomotricitat (Psicomotricitat)			
DINAR				

Taula 2. Temporalització activitats

9. PROCEDIMENT

S'ha programat per dur-la a terme al llarg de dues setmanes, com hem dit anteriorment, es realitzaran dues adaptacions a les tertúlies dialògiques i cinc activitats amb grups cooperatius.

A les següents taules, apareix la distribució temporal de les activitats, baix de cadascuna trobem en quin moment de l'horari escolar s'ha dut a terme.

Activitat 1: tertúlia dialògica: El cazo de Lorenzo

Activitat d'iniciació, on baix la temàtica d'aquest conte i amb els valors que aquest transmet s'intenta buscar la reflexió dels alumnes i obtenir la seua opinió al respecte. S'explica el conte del

Cazo de Lorenzo (Annex 1) i després es realitzen una sèrie de preguntes: - *Com veuen a Lorenzo les altres persones quan ell va arrossegant el «cazo»? , - Quines coses són les que li costa molt fer a Lorenzo? Alguna persona l'ajuda a fer-les?, I a vosaltres, també hi ha alguna cosa que us costa fer? Com ho intenteu solucionar?...* Seguidament, es debaten les preguntes, buscant que participen tots i que expressen els seus conflictes a la resta.

En acabar, cada alumne dibuixa dins d'un «cazo» aquelles coses que més els costa fer, aquest «cazo» són apegats a un mural i seguidament, entre tots es llegeixen i s'intenta buscar solució als problemes que cada xiquet ha posat dins d'aquest «cazo», escrivint les solucions obtingudes a la part baixa del mural. També, entre tots es pinten i s'apeguen les lletres del títol al mural i en acabar, s'apega aquest al passadís.

Activitat molt efectiva per a treballar la resolució de conflictes i l'ajuda cap als companys, és a dir, millorar la relació entre els membres de l'aula.

Activitat 2: Concurs de preguntes

La classe és dividida en dos grups, un era l'equip groc i l'altre l'equip verd (Annex 3). Seguidament, cada grup numera als seus membres. Quan ja ho tenen s'inicia el concurs, el docent realitza una pregunta i cada grup, mitjançant el diàleg ha de pensar la resposta, tots els membres del grup han de saber la resposta perquè el portaveu del grup pot ser qualsevol. Una vegada s'esgota el temps, el docent diu un número i els xiquets que són aquest nombre han d'eixir davant de la resta i dir la resposta. Les puntuacions s'apunten a la pissarra i les preguntes (Annex 2), en aquest cas, estan relacionades amb el projecte que s'està treballant, aprofitant per fer una avaluació global d'aquest.

Activitat positiva per treballar el diàleg, reforçar coneixements i iniciar-se en el treball cooperatiu.

Activitat 3: Endevinalla castells

El docent realitza una llista ordenant als alumnes segons el nivell que aquests tenen en relació a la lectoescriptura, seguidament són dividits per parelles equitatives i cada parella és situada a un racó de l'aula. Un actua com a tutora i l'altre com a tutoritzat, el tutor té la fitxa amb l'abecedari i els símbols que corresponen a cada lletra i el tutoritzat posseeix l'endevinalla on apareixen els espais buits i completats només amb icones (Annex 4). Per això, el tutoritzat haurà d'anar dictant aquelles icones que vol saber per desxifrar l'endevinalla, el tutor haurà d'anar dient les lletres a les quals correspon però no podrà ensenyar-li l'abecedari al company. En acabar, el membre del grup que sap llegir llegeix l'endevinalla i entre els dos intenten desxifrar-la. Després canviem els rols i el tutor passa a ser tutoritzat.

Activitat recomanable per treballar la lectoescriptura, fomentar el diàleg i aconseguir que aquells alumnes als qui més els costa seguir el ritme puguin integrar-se.

Activitat 4: Fem un castell

Realitzada en dues sessions que són desenvolupades per la mateixa mestra. Entre el gran grup es reparteixen les tasques per construir un castell amb material reciclat, un grup fa les torres i un altre fa la base del castell, quan un membre del grup acaba el seu treball, si l'altre grup ho requereix, pot anar a ajudar-los. Després de pintar les parts amb pintura es deixa que s'eixugue.

Durant la segona sessió, un grup és responsable de donar forma a les torres i l'altre a la base del castell, en acabar, tots fan les finestres i les portes apegant-les al castell i a les torres. Per finalitzar, es munten totes les parts i es construeix el castell de la classe.

Recomanable per reforçar la presa de decisions, organitzar-se com a grup, millorar les relacions entre companys i augmentar l'autoestima com a membre fonamental del grup.

Activitat 5: Psicomotricitat

Es comença amb el joc de gegants i nans, on un ha d'anar a pillar a la resta del grup, els altres poden convertir-se en gegant o nan perquè no siguin pillats i podran ser salvats per un altre company.

Després es divideix la classe en dos grups i el pati es transforma en un llac que s'ha de travessar amb una sèrie de blocs, cada grup ha de caminar per damunt d'aquests blocs i per poder continuar quan s'acaben els blocs, el darrer de la fila haurà d'agafar el bloc últim i passar-lo per la resta de companys fins que arribe al primer de la fila, el pose a terra i puga seguir avançant. Cap membre del grup pot tocar amb els dos peus a terra, ja que hauran de tornar a començar (Annex 5).

L'últim joc és realitzar lletres amb el cos, es divideix l'aula en grups de 4 persones. El docent va dient lletres o figures que han de fer els tres grups, un dels membres ha de dirigir-los i dir on s'han de posar per poder aconseguir l'objectiu final.

Activitats que fomenten la cooperació, augmenten l'autoestima, i finalment, utilitzar el diàleg com a mètode de resolució de conflictes i millorar les relacions entre companys.

Activitat 6: Telèfon trencat

Versió del «*teléfono estropeado*». En aquest cas es divideix l'aula en dos grups i es posen en fila, el docent realitza una pregunta a l'orella del primer de la fila i aquest ha de dir la resposta al següent, i així fins a arribar al final. L'últim diu la resposta i explica quina pregunta pensa que està responnent. Si tot va bé, i la comunicació és la idònia tot el grup guanya. Després es realitza amb l'altre grup i per acabar, tota la classe en conjunt.

Activitat on es pot observar els diferents ritmes de treball de l'aula, aconseguir una incorporació d'aquests alumnes que tenen un ritme més lent i l'augment de l'autoestima com a membres del grup. També és important per al foment del diàleg i el procés de comunicació entre el grup.

Activitat 7: tertúlia dialògica: Sofia, la vaca que estimava a la música

Es llegeix el conte (Annex 6) i després es crea un debat sobre com pensen que se sent Sofia, i que hagueren fet ells si hagueren estat en el seu lloc.

Seguidament, es reproduïx la cançó de Danza Húngara nº5 de Brahms, simbolitzant la cançó que toca el grup format per Sofia i els seus amics. Es divideix la classe en grups de quatre i mentrestant sona la música, es reparteix una cartolina gran a cada grup, deixant que decidisquen entre ells quines coses els agradaria dibuixar amb la condició que tots han d'aportar alguna cosa al dibuix.

Interessant per a expressar les seues emocions i respectar els ritmes de treball dels companys, també es treballa el diàleg i la resolució de conflictes

10. RESULTATS

En aquestes taules es mostren els resultats obtinguts durant el registre anecdòtic.

REGISTRE ANECDÒTIC- SETMANA 25 AL 29 D'ABRIL				
DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES
- AQ és l'encarregat i selecciona els xiquets de la llista sí que seran els seus ajudants, excloent a MM i AV		- MM és l'encarregat, no sap reconèixer els noms dels companys de la llista sense la foto, li costa llegir la data i tots els amics diuen que s'avorreixen. El distrauen		- La mestra de música diu que AV està dispers i no ha volgut participar en la primera activitat, quedant-se assegut a un racó
PATI				
		- Avui tots són amics de MM, tots volen anar darrere d'ell a la fila, perquè és el primer. MM és bon amic i tria a un amic intentant no ferir els seus sentiments	- La mestra de religió s'ha queixat del comportament de JG, està molt alterat	- MM no reconeix la lletra M, li costa llegir-la, la resta d'alumnes es riuen d'ell
DINAR				
- AV se sent frustrat a l'hora de respondre una pregunta de lectoescriptura, MM l'anima dient-li - <i>Sí que ho saps!</i>	- Ve la mare de MM a parlar amb nosaltres. Marc no vol anar a l'excursió de fi de curs perquè necessita bolquer per dormir i JG se li ha estat rient		- Per fer l'activitat, deixem que repassen la lletra amb el color que vulguen. Tots trien el color contrari al que MM ha triat	

Taula 3. Registre anecdòtic per l'avaluació inicial

REGISTRE ANECDÒTIC- SETMANA 2 AL 6 DE MAIG				
DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES
- Saben que a MM li costa fer el temps a l'agenda, es distrau molt i les mestres sempre estem pendents d'ell perquè acabe a la mateixa hora que tots. Els companys ho saben i li amaguen els colors o la goma perquè les mestres acabem renyint-lo	Mentrestant estic explicant el procés de l'activitat a la pissarra, amb un full amb lletra lligada. Diàleg entre una alumna i el docent: - <i>A nosaltres també ens faràs la fitxa en lletra lligada?</i> - <i>Sabeu que sempre us la faig en lletra de pal, no heu de preocupar-vos</i> - <i>Però l'any que ve, a AQ, MG i a mi, com ja sabrem llegir i passarem a l'altra taula (la de 5 anys), sí que ens les faràs en lligada. (excloent als altres dos companys de 4 anys)</i>		- MM es distrau a l'hora de fer el temps a l'agenda, com ja és tard i s'ha de començar amb la següent activitat, el docent decideix canviar-lo de lloc. Durant l'explicació els xiquets estaven més pendents de contar a la mestra l'actitud de MM que de l'explicació - Tots volen el mateix color, i se'l van passant entre ells evitant que arribe a Marc, aquest acaba plorant	- AQ i GB no volen asseure's al costat de MM, fent cares de menyspreu i evitant el contacte amb ell
PATI				
- Tots els companys es porten entre ells les gomes d'apegar, menys el d'AV i MM, que els deixen perquè vagen a buscar-se'ls sols		- La mestra repassa totes les lletres estudiades. Va preguntant un per un i demanant que escriguen un colp de veu. A l'hora d'eixir AV, com que no saben escriure'l i veure la reacció de burla dels companys es posa a plorar i no vol participar en l'activitat		
DINAR				
Durant la relaxació, està prohibit parlar i molestar el company. Per això, sense que les mestres ens adonem intenten llevar-li el coixí a MM perquè l'acabem castigant	- A MM el deixen l'últim de la fila i a AV el penúltim		- A MM el deixen l'últim de la fila i a AV el penúltim	- A MM el deixen l'últim de la fila i a AV el penúltim

Taula 4. Registre anecdòtic per l'avaluació inicial

En quant als resultats obtinguts després de l'aplicació de les enquestes als docents (Annex 7), presenten que més del 50% dels mestres coincideix en que apareixen alguns alumnes que tenen un nivell molt inferior a la resta i que dins l'aula podem trobar actituds de menyspreu i superioritat cap aquests, en addició, s'escolten frases de menyspreu i signes de burla. També coincideixen que hi ha una absència d'empatia i actitud d'ajuda cap als companys que ho necessiten. Respecte al

joc lliure, coincideixen que tots juguen junts però també, el 50% ha confirmat que a l'hora de treballar de forma cooperativa no són capaços (Annex 8).

Pel que fa a l'escala d'estimació (Annex 9) completada durant la valoració inicial, trobem un percentatge positiu del 82,50% d'alumnes que reconeix la diversitat de les persones, sap valorar el treball realitzat per tots, a més, que no té rivalitat a l'hora de treballar, escolta durant les explicacions i juga amb tots a l'hora del joc lliure, en canvi, el 17,50% no ho realitza.

Respecte a la capacitat de treball en grup que té l'alumnat, apareix un 15% positiu mentre que el 85% restant és susceptible a millora, també amb la recerca de solucions als problemes propis i a oferir ajuda a la resta sempre que ho necessita es presenta un 93,75% negatiu, és a dir, que s'ha de millorar, mentre que apareix un 6,25% positiu. Quant a l'actitud cap al company apareix un percentatge negatiu de 76,25% i el restant és positiu, d'un 23,75%, sobre el respecte cap aquest, trobem un 41,67% positiu i un 58,34% restant que s'ha de millorar. Per acabar, pel que fa trobar un clima i funcionament d'aula millor, s'ha de millorar en un 46,88%, encara que es presenta una actitud positiva d'un 53,13%. Per tant, després de calcular la mitjana positiva reflexa un 37,05%, i la mitjana negativa, és a dir, que ha de ser millorada d'un 62,95% (Annex 10).

Quant a l'avaluació final, els resultats obtinguts de l'escala d'estimació (Annex 9) presenten que l'aplicació del projecte no ha afectat a la capacitat de reconèixer la diversitat de les persones, valorar el treball realitzat en comú, la rivalitat a l'hora de treballar, capacitat d'escolta al llarg de les explicacions i jugar amb tots a l'hora del joc lliure.

Quant al funcionament de la classe, s'ha experimentat un canvi positiu d'un 40,62%, també, respecte a l'àmbit de treball de manera cooperativa, s'han observat uns canvis d'un 85% de la classe. Pel que fa a la capacitat de recerca de solucions als problemes, s'ha vist un canvi d'un 66,67%. D'altra banda, les relacions entre companys han sigut millorades en un 63,75% i el respecte cap aquests companys en un 58,30%. En conjunt, la mitjana obtinguda presenta un canvi d'un 54,54% (Annex 11).

11. CONCLUSIONS

Ens trobaven a una classe on tot l'alumnat era capaç de reconèixer que no tots els xiquets tenim les mateixes qualitats però no eren capaços de respectar aquest aspecte dins de l'aula, pel que fa al treball realitzat en conjunt per tota la classe, sabien valorar-lo de forma positiva, però no tenien els mecanismes per treballar d'aquesta forma.

S'ha de remarcar que abans de l'aplicació del projecte l'aula presentava un 62,75% a millorar, mentre que després d'aplicar les activitats, s'ha experimentat un canvi positiu d'un 54,54%, que junt al percentatge positiu que ja apareixia (37,05%), fan un total de 91,59%. Per tant, es pot afirmar que la tècnica de grups cooperatius i l'adaptació a les tertúlies dialògiques provoquen una millora respecte a l'eliminació d'actitud de menyspreu i superioritat que apareix dins l'aula, a més, de provocar una millora en quant al treball en grup, aprendre a buscar solucions als seus problemes

i oferir ajuda als companys que ho necessiten, millorar el funcionament de la classe i obtenir una convivència positiva dins l'aula, és a dir, polir les relacions entre companys i augmentar la cooperació i sentiment de grup a una aula multinivell d'Infantil 4 i 5 anys, tal com es mostra a la taula comparativa de l'Annex 12.

Més detalladament, els resultats presenten que quant al funcionament de la classe s'ha vist un canvi positiu d'un 40,62% que junt al 46,88% positiu que ja teníem trobem un 93,75%, trobant un respecte al torn de paraula, un bon clima dins l'aula i un augment del ritme de treball i seguretat d'aquells que no podien seguir el ritme. Sobre la capacitat de recerca de solucions, s'ha observat un canvi d'un 66,67%, obtenint un 72,92% positiu total a l'aula, s'han iniciat en la recerca de solucions als seus problemes i als dels companys. A més, s'ha aconseguit que els alumnes s'animen entre ells sempre que alguns no poden assolir la tasca. Aquesta pràctica també ha afectat sobre les relacions entre companys, s'ha aconseguit una millora del 63,75% de l'aula, creant un total positiu de 87,5%, han començat a respectar els ritmes de treball que hi ha dins l'aula. D'altra banda, també s'ha millorat la valoració positiva cap al treball realitzat pels companys i l'actitud de superioritat s'ha reduït. Altrament, també s'ha augmentat el sentiment d'empatia, a més, ja saben valorar l'opinió dels companys i s'ha disminuït l'egoisme cap als recursos materials de l'aula. En relació al respecte cap als companys i com a objectiu principal del projecte, s'ha observat un canvi positiu del 58,3% de la classe, és a dir, ara apareix un 99,97% total, s'ha eliminat l'actitud de burla i les frases de menyspreu cap als companys que més els costa realitzar les diferents tasques, a més, ja no s'ha d'estar tan pendent d'aquests alumnes que tenien aquesta costum. En l'àmbit del treball en grup de forma cooperativa, s'han vist uns canvis molt pronunciats, d'un 85%, que junt al positivisme que ja trobàvem dins l'aula, produeix un 100%. S'ha observat una millora total pel que fa a la capacitat de reflexionar per discutir algun tema amb la resta de companys i treballar de forma cooperativa per aconseguir un objectiu, i fins i tot, han començat a valorar-se com a membres fonamentals del grup, augmentant la seua autoestima. Per acabar, també ha disminuït l'egoisme cap al treball propi a l'hora de treballar de forma cooperativa i s'ha augmentat el respecte cap al treball dels companys quan es tracta de realitzar treballs en grup.

Aquestes millores ha sigut tan pronunciades perquè anteriorment aquesta aula quasi mai havia realitzat tasques en grup i menys, treballant de forma cooperativa. A més, això s'ha aconseguit gràcies a la metodologia de les activitats, la gran càrrega de cooperació i sentiment de grup que aquestes tenien i la motivació que els produïa fer activitats diferents de la rutina, sense oblidar-nos de la influència positiva que produïen la resta d'alumnes de l'aula que ja col·laboraven cap a un bon funcionament de la classe en relació a aquests aspectes.

Quant a dur a terme les activitats programades ha sigut molt satisfactori, els alumnes estaven molt motivats i es podia observar que quan fallaven intentaven solucionar-ho, sempre per mitjà del diàleg, dit d'un altra manera, han començat a utilitzar la comunicació per expressar o solucionar els problemes que se'ls presenten, adquirint els beneficis que els aporta aquesta exteriorització. Pel

que fa la integració dels alumnes, ha sigut molt favorable observar com alguns dels alumnes que tractaven amb menyspreu als altres ara actuen com a tutors i intenten ajudar, sempre que poden, als companys perquè no se senten frustrats i continuen intentant les activitats fins que les resolen, és a dir, s'ha augmentat el sentiment d'empatia cap aquests, essencial per la millora del funcionament de la classe i del sentiment de grup. Quant al joc lliure, encara que des d'un primer moment jugaven tots junts, s'ha notat després de dur a terme el projecte, aconseguien jugar d'una forma més organitzada i debatien entre tots les normes dels jocs.

Cal dir, que aquest procés ha comptat de reforços positius i d'incentius per part del docent, no només s'han aconseguit els objectius amb l'aplicació d'aquesta pràctica. A més, podem dir que si es continua amb aquest tipus d'activitats durant més temps i es van reforçant aquests conceptes, finalment, s'aconseguiran completament els objectius marcats, però és necessària una continuïtat i una col·laboració amb les famílies, ja que per a realitzar aquest projecte ha sigut inexistent.

També és important remarcar la influència que aquest projecte ha portat a la tutora, ja que després d'observar l'aplicació de la pràctica amb l'ús d'aquest tipus d'activitats, l'actitud i motivació per part de l'alumnat i els resultats positius obtinguts, s'ha posat a investigar per poder integrar aquestes dinàmiques a la classe en un futur, canviant la seua metodologia de treball.

12. BIBLIOGRAFIA

- Araya, V., Alfaro, M., i Andonegui, M. (2007). Constructivismo: orígenes y perspectivas. *Revista de educación*, 13(24), 76-92
- Ausubel, D., Novak, J., i Hanesian, H. (1968). *Educational Psychology: A Cognitive View* (2a ed.). New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Ayuste, A., Flecha, R., López, F., i Lleras, F. (1994). *Planteamientos de la pedagogía crítica: Comunicar y transformar*. Barcelona: Graó.
- Ballester, A. (2002). El aprendizaje significativo en la práctica. *Seminario de Aprendizaje Significativo*, 16-21.
- Collado, M. (2010). *Una proposta de transformació: Tertúlies Científiques Dialògiques en la Formació de Persones Adultes* (Treball d'investigació no publicat). Universitat Jaume I, Castelló.
- Delval, J. (1997). Hoy todos son constructivistas. *Cuadernos de Pedagogía* (257), 78-84.
- Dewey, J. (1994). *Democracia y Educación*. Madrid: Morata.
- Díaz, J. (2005). *La evaluación formativa como instrumento de aprendizaje en Educación Física* (1a ed.). Barcelona: INDE Publicaciones.
- Elboj, C., Puigdemívol, I., Soler, M., i Valls, C. (2002). *Comunidades de aprendizaje: Transformar la educación* (1a ed.). Barcelona: Graó.
- Flecha, R, i Puigvert, L. (2002). Las comunidades de aprendizaje: una apuesta por la igualdad educativa. *Revista de estudios y experiencias en educación*, 1, (1), 11-20.
- Freire , P. (1970). *Pedagogía del oprimido*. Madrid: Siglo XXI.
- Garcia, A., i Llull, J. (2009). *El juego infantil y su metodología*. Madrid: Editex.
- Habermas, J. (1987). *Teoría de la acción comunicativa, I. Racionalidad de la acción y racionalidad social*. Madrid: Taurus.
- Huguet, T. (1993). Pautas de observación en la educación infantil 5 años. *Aula material*,(17).
- Johnson, R., i Johnson, D. (1994). *Cooperative Learning in the Classroom*. Virginia: Association For Supervision and Curriculum Development.
- Martínez, R-A. (2007). *La investigación en la práctica educativa: Guía metodológica de investigación para el diagnóstico y evaluación en los centros docentes*. Madrid: Secretaría general técnica.
- Muñoz, J.M., Ríos, M., i Albalde, E. (2002). Evaluación docente vs. Evaluación de la calidad. *Revista ELección de Investigación y EValuación Educativa*, 8(2), 103-134. Recuperat de http://www.uv.es/RELIEVE/v8n2/RELIEVEv8n2_4.htm

- Ovejero, A. (1990). *El Aprendizaje Cooperativo: Una alternativa eficaz a la enseñanza tradicional*. Barcelona: PPU.
- Pérez, J., López, F., Peralta, Mª D., i Muncio, P. (2000). *Hacia una educación de calidad: Gestión, Instrumentos y Evaluación*. Madrid: Narcea.
- Pérez, R. (2006). *Evaluación de programas educativos*. Madrid: La Muralla S.A.
- Pérez, J.C. (2008). Propuesta para la evaluación de programas de educación socioemocional. *Revista Electrónica de Investigación Psicoeducativa*,6(15), 523-546.
- Postic, M., i De Ketele, J. (1992). *Observar las situaciones educativas(3a ed)*. Madrid: Narcea, S.A.
- Valls, R. (2000). Comunidades de Aprendizaje: una práctica educativa de aprendizaje dialógico para la sociedad de la información. *Pedagogia social y políticas sociales. Departament de teoria i història de l'educació*. Universitat de Barcelona.
- Walker, R. (1985). *Métodos de investigación para el profesorado*. Madrid: Morata S.A. .

13. ANNEXOS

Annex 1- Activitat 1, conte utilitzat i mural construït

Carrier, I. (2010) *El cazo de Lorenzo*. Barcelona: Juventud. ISBN: 978-84-261-3781-4

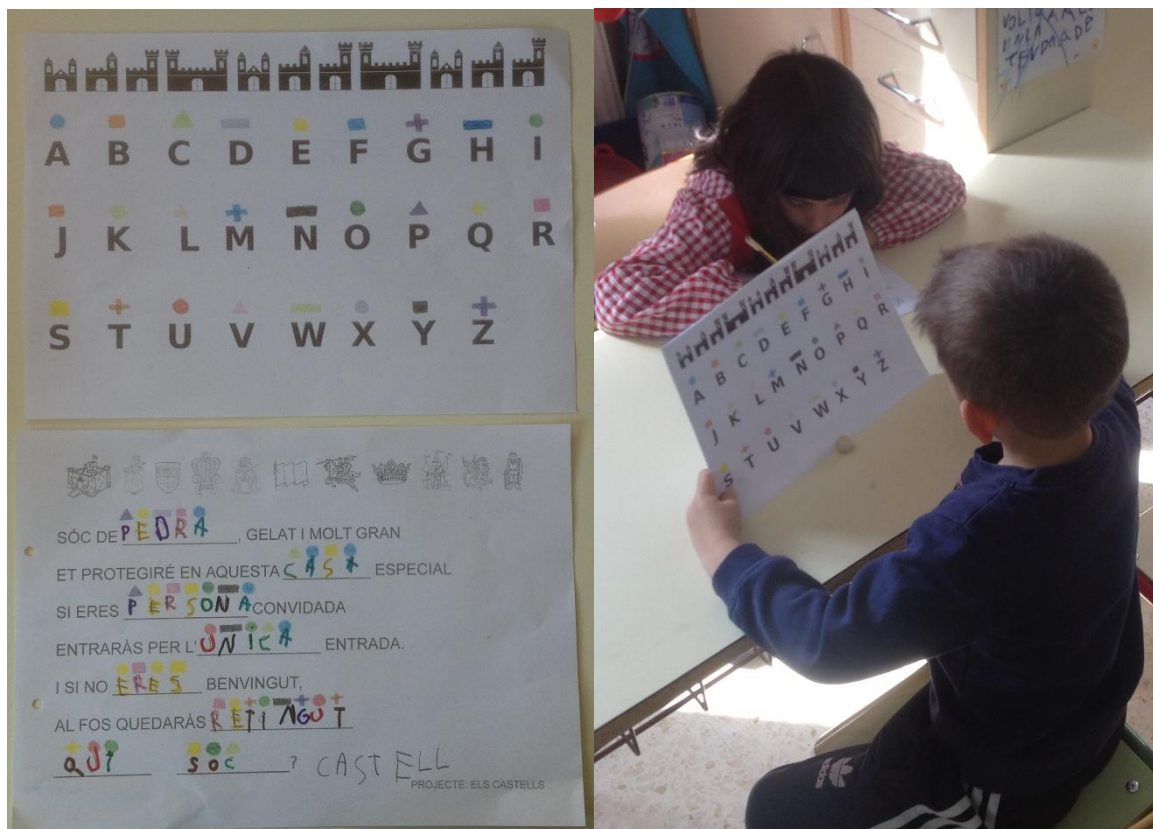
Annex 2- Preguntes utilitzades

1. Com s'anomena l'armadura del cavaller?
2. Que va sortir de la sang del drac que va matar Sant Jordi?
3. Com s'anomenen els que cultiven la terra?
4. Com s'anomena l'espiga que vam sembrar?
5. Qualsevol persona podia ser cavaller? Perquè?
6. La filadora, el ferrer, el panader i l'obrer són?
7. Què cantaven els joglars i trobadors?
8. Quina diferència hi ha entre els trobadors i joglars?
9. Quina cosa heretaven els prínceps?
10. Quin fill de tots seria el rei?
11. Com s'anomena la cerimònia que proclamava al rei?
12. Que volia dir el globus terraquí? I la mà de la justícia?
13. Quin és el nom de la reina d'Espanya?
14. Com s'anomena l'antic rei?
15. Primer de què eren els castells? I després?
16. Quines persones teníem plat durant els banquets?
17. Quins coberts utilitzaven als banquets?

Annex 3- Activitat 2, situació a l'aula

Annex 4- Activitat 3, fitxa i procediment

Annex 5- Activitat 5, procediment activitat número 2 de psicomotricitat

Annex 6- Activitat 7, conte utilitzat

De Pennart, G. (2001) *Sofía, la vaca que estimava la música*. Sant Joan Despí: Corimbo.
ISBN: 978-84-8470-027-2

Annex 7- Enquestes realitzades als mestres

ENQUESTA A MESTRES- Lo						
<i>Numeració del 0 (no/mai) a 4 (si/sempr), de menys a més respectivament</i>						
PREGUNTA	0	1	2	3	4	OBSERVACIONS
1. Coneixes les comunitats d'aprenentatge?			X			Alguna cosa he escoltat
2. Saps què són els grups cooperatius?				X		
3. Es presta prou atenció per a trobar un clima de treball adequat entre companys?				X		
4. Es realitzen activitats per a la solució de conflictes que trobem dins l'aula?					X	Han d'estar tants anys junts que ho has de fer
5. Utilitzes activitats on s'ha de treballar de forma cooperativa per assolir un objectiu?			X			Alguna vegada, però realment treballar junts i cooperativament ho fem poques vegades
6. Observem una actitud de respecte entre companys?				X		Es respecten però de vegades, sense voler, acaben enfadant-se
7. Trobem algun alumne que té un nivell inferior en comparació a la resta de la classe?				X		Es veu a simple vista, sobretot en hàbits de treball
8. Escoltem frases d'ànim cap aquells companys als quals els costa més la tasca?	X					Solen ser de desànim, és a dir, tot el contrari
9. Trobem actituds de menyspreu cap a algun company?				X		Tant com dir, tu no!, no, però una mica de menyspreu sí
10. Saben treballar de forma cooperativa per assolir els objectius d'alguna tasca?		X				No solen ajudar-se, algun dia pot passar... però poc
11. Observem que a l'hora del joc lliure algun xiquet és exclòs?	X					Podem dir que algun és més autònom però generalment juguen tots junts
12. Apareixen actituds d'ajuda cap als companys que els costa més seguir el ritme de treball?		X				Pense que és al contrari, alguna vegada poden ajudar-se però passa molt poques vegades
13. Trobem actituds de superioritat per part d'alguns companys?				X		
14. Apareixen actituds d'empatia cap aquells companys que més els costa seguir el ritme?	X					Potser són massa xicotets per saber empatitzar per ells mateixos
15. Trobem signes de burla per part dels companys cap a algun alumne?				X		No és una cosa constant però solen ser sempre els mateixos
16. És necessari estar pendent d'algun alumne perquè no menysprei a algun altre?				X		A aquestes classes amb un nombre tan reduït d'alumnes ho podem fer, perquè no es convertisca en rutina
17. Escoltem frases que mostren clarament el menyspreu cap a algun company?				X		Podem escoltar alguna frase, però sobretot apareixen gestos
18. Apareix algun alumne que es frustra i no vol intentar respondre per por a la burla dels seus companys?			X			Els fa vergonya per si els poden dir alguna cosa
19. Observes que els xiquets comparteixen els recursos materials per assolir l'objectiu de l'activitat?			X			Solen compartir però són massa egoistes, només pensen en ells i no pensen en els companys

ENQUESTA A MESTRES- C

Numeració del 0 (no/mai) a 4 (si/sempre), de menys a més respectivament

PREGUNTA	0	1	2	3	4	OBSERVACIONS
1. Coneixes les comunitats d'aprenentatge?					X	Sí, m'agrada molt la forma de treballar, he estudiat alguna cosa
2. Saps què són els grups cooperatius?					X	
3. Es presta prou atenció per a trobar un clima de treball adequat entre companys?				X		Sempre que se'ns presenta algun conflicte l'intentem solucionar
4. Es realitzen activitats per a la solució de conflictes que trobem dins l'aula?			X			Activitats tampoc, però ho parlem i debatem entre tots
5. Utilitzes activitats on s'ha de treballar de forma cooperativa per assolir un objectiu?		X				Amb aquest grup no, normalment treballem de forma més individual
6. Observem una actitud de respecte entre companys?				X		
7. Trobem algun alumne que té un nivell inferior en comparació a la resta de la classe?					X	Té un ritme de treball més lent, però pense que és perquè es distreu
8. Escoltem frases d'ànim cap aquells companys als quals els costa més la tasca?	X					No solen aparèixer
9. Trobem actituds de menyspreu cap a algun company?				X		Algun comentari o actitud que té un fons de menyspreu sí que s'observa
10. Saben treballar de forma cooperativa per assolir els objectius d'alguna tasca?	X					Pense que s'ha treballat tan poc que els costa molt treballar tots junts o ajudar-se
11. Observem que a l'hora del joc lliure algun xiquet és exclòs?	X					Mai he vist a cap que quede fora del grup
12. Apareixen actituds d'ajuda cap als companys que els costa més seguir el ritme de treball?		X				Quasi mai
13. Trobem actituds de superioritat per part d'alguns companys?				X		Hi ha algun més espavilat que sempre pensa que ho fa millor que l'altre
14. Apareixen actituds d'empatia cap aquells companys que més els costa seguir el ritme?	X					L'empatia no la tenen molt present en cap moment, són egoistes a l'hora de pensar. Sempre se'ls ha de recordar perquè per ells mateixos no saben
15. Trobem signes de burla per part dels companys cap a algun alumne?					X	Sí, solen ser alguns gests o comentaris que denota burla
16. És necessari estar pendent d'algun alumne perquè no menysprei a algun altre?			X			A aquesta classe he d'estar pendent d'algú però només en dies concrets, no és constant
17. Escoltem frases que mostren clarament el menyspreu cap a algun company?				X		Sí, sobretot de valoració del treball realitzat «el de... està millor que el teu» coses així
18. Apareix algun alumne que es frustra i no vol intentar respondre per por a la burla dels seus companys?		X				Realment tampoc done l'oportunitat que passe perquè no pregunte en concret, pot ser alguna vegada ha passat, però molt poc
19. Observes que els xiquets comparteixen els recursos materials per assolir l'objectiu de l'activitat?				X		Som un grup reduït i joestic sempre amb ells, supose que per respecte s'ho acaben deixant tot, de vegades no es deixen coses per molestar-se o incordiar

ENQUESTA A MESTRES- La Numeració del 0 (no/mai) a 4 (si/sempre), de menys a més respectivament						
PREGUNTA	0	1	2	3	4	OBSERVACIONS
1. Coneixes les comunitats d'aprenentatge?			X			He llegit però no he estat en cap
2. Saps què són els grups cooperatius?		X				
3. Es presta prou atenció per a trobar un clima de treball adequat entre companys?			X			Sí que treballen entre ells
4. Es realitzen activitats per a la solució de conflictes que trobem dins l'aula?	X					Vaig utilitzar un mètode, però el vaig haver de retirar perquè no em vaig coordinar correctament amb la tutora i va acabar sent un problema més que una solució
5. Utilitzes activitats on s'ha de treballar de forma cooperativa per assolir un objectiu?			X			Alguna vegada, normalment primer fem jocs on participen tots junts però sense un objectiu de cooperació, després treballem de forma individual amb la fitxa
6. Observem una actitud de respecte entre companys?			X			No hi ha un sentiment de col·laboració, de germanor. Potser és per les notes, o que per culpa de mirar el seu no tenen consciència de l'altre
7. Trobem algun alumne que té un nivell inferior en comparació a la resta de la classe?					X	
8. Escoltem frases d'ànim cap aquells companys als quals els costa més la tasca?		X				Molt poques vegades, les que apareixen més són les que expressen tot el contrari
9. Trobem actituds de menyspreu cap a algun company?				X		De vegades es riuen o el fan sentir malament
10. Saben treballar de forma cooperativa per assolir els objectius d'alguna tasca?		X				Realment no saben treballar de forma cooperativa, són molt egoistes cap al seu treball i sempre volen ser els protagonistes
11. Observem que a l'hora del joc lliure algun xiquet és exclòs?	X					Sempre es fan grupets, però mai queda cap que va soles
12. Apareixen actituds d'ajuda cap als companys que els costa més seguir el ritme de treball?		X				De vegades, per exemple, per a cuidar-se sí, però a l'hora de treballar no, si no els ho recordes, no els naix.
13. Trobem actituds de superioritat per part d'alguns companys?					X	
14. Apareixen actituds d'empatia cap aquells companys que més els costa seguir el ritme?	X					És difícil que tinguin empatia perquè estan molt agafats pe l'ego. La dinàmica als centres és en funció de les notes i el mestre per norma, és l'autoritat, per això des de la meua opinió, és més fàcil un «salvese quien pueda»
15. Trobem signes de burla per part dels companys cap a algun alumne?					X	
16. És necessari estar pendent d'algun alumne perquè no menyspreu a algun altre?				X		Has d'estar un poc pendent perquè hi han dies que tenen moltes ganes de molestar el company que consideren inferior
17. Escoltem frases que mostren clarament el menyspreu cap a algun company?				X		Sí, algunes vegades les pots escoltar, no són frases de rebuig com «no vos junteu amb...», són més bé de menyspreu
18. Apareix algun alumne que es frustra i no vol intentar respondre per por a la burla dels seus companys?		X				Si fora una classe unitària com als altres centres sí que apareixeria més, però ací que més o menys tenen tots la mateixa edat no passa tant
19. Observes que els xiquets comparteixen els recursos materials per assolir l'objectiu de l'activitat?				X		Tenen una edat més innocent, el clima de competitivitat no existeix. Si ho fan alguna vegada, és per a molestar

ENQUESTA A MESTRES- Li						
<i>Numeració del 0 (no/mai) a 4 (si/sempre), de menys a més respectivament</i>						
PREGUNTA	0	1	2	3	4	OBSERVACIONS
1. Coneixes les comunitats d'aprenentatge?	X					
2. Saps què són els grups cooperatius?		X				
3. Es presta prou atenció per a trobar un clima de treball adequat entre companys?			X			Ho intente, però de vegades no ho aconseguisc
4. Es realitzen activitats per a la solució de conflictes que trobem dins l'aula?		X				
5. Utilitzes activitats on s'ha de treballar de forma cooperativa per assolir un objectiu?		X				Treballem de forma individual, els demane opinions i de vegades fem alguna cosa en conjunt però sincerament, no té un objectiu de cooperar
6. Observem una actitud de respecte entre companys?				X		
7. Trobem algun alumne que té un nivell inferior en comparació a la resta de la classe?				X		Aquest grup és prou bo, tots treballen més o menys per igual però clar, els de 3 anys tenen molta diferència amb els de 5, per això fem activitats diferents
8. Escoltem frases d'ànim cap aquells companys als quals els costa més la tasca?	X					No solen animar-se
9. Trobem actituds de menyspreu cap a algun company?			X			Pense que no molt, algun gest però tant com menyspreu...
10. Saben treballar de forma cooperativa per assolir els objectius d'alguna tasca?		X				No hem treballat molt de forma cooperativa, però quan ho hem fet estan un poc perduts
11. Observem que a l'hora del joc lliure algun xiquet és exclòs?	X					
12. Apareixen actituds d'ajuda cap als companys que els costa més seguir el ritme de treball?	X					Solen preocupar-se només pel seu treball, deixant a un costat els problemes dels altres
13. Trobem actituds de superioritat per part d'alguns companys?				X		Bé, algun sempre pensa que ho fa millor que la resta i ho fa saber
14. Apareixen actituds d'empatia cap aquells companys que més els costa seguir el ritme?	X					Si no els ho recordes tu normalment no
15. Trobem signes de burla per part dels companys cap a algun alumne?		X				Algunes vegades, però poc
16. És necessari estar pendent d'algun alumne perquè no menysprei a algun altre?		X				Sempre hi han dies on algun està més pujat i s'ha de calmar
17. Escoltem frases que mostren clarament el menyspreu cap a algun company?		X				Alguna he escoltat, però no és rutina
18. Apareix algun alumne que es frustra i no vol intentar respondre per por a la burla dels seus companys?			X			Sempre hi ha algun xiquet que no vol participar i costa molt que parli davant dels altres però no sé si és per frustració
19. Observes que els xiquets comparteixen els recursos materials per assolir l'objectiu de l'activitat?			X			Comparteixen però perquè som un grup petit i estic pendent d'ells tota l'estona

ENQUESTA A MESTRES- M						
<i>Numeració del 0 (no/mai) a 4 (si/sempre), de menys a més respectivament</i>						
PREGUNTA	0	1	2	3	4	OBSERVACIONS
1. Coneixes les comunitats d'aprenentatge?	X					Només sé el que tu acabes d'explicar-me
2. Saps què són els grups cooperatius?				X		Conec alguna cosa
3. Es presta prou atenció per a trobar un clima de treball adequat entre companys?					X	
4. Es realitzen activitats per a la solució de conflictes que trobem dins l'aula?	X					Com aquests conflictes no els veig tant com a problema no ho faig. Després fora de l'escola es veuen i són molt amics, però a l'escola canvien
5. Utilitzes activitats on s'ha de treballar de forma cooperativa per assolir un objectiu?			X			Alguna vegada, però generalment treballem de forma més individualitzada. Quan fem algun mural...
6. Observem una actitud de respecte entre companys?				X		
7. Trobem algun alumne que té un nivell inferior en comparació a la resta de la classe?					X	
8. Escoltem frases d'ànim cap aquells companys als quals els costa més la tasca?		X				Més bé del contrari, alguna vegada passa, però molt poques
9. Trobem actituds de menyspreu cap a algun company?				X		Així com rebuig no, però menyspreu un poc sí
10. Saben treballar de forma cooperativa per assolir els objectius d'alguna tasca?		X				Estem dividits en grup, però no treballem en grup. Les fitxes les fem sempre de forma individual
11. Observem que a l'hora del joc lliure algun xiquet és exclòs?	X					A l'hora de jugar per ells mateixos no trobem cap problema
12. Apareixen actituds d'ajuda cap als companys que els costa més seguir el ritme de treball?		X				La veritat és que no molt, no es preocupen per això. Acaben i van a jugar
13. Trobem actituds de superioritat per part d'alguns companys?				X		
14. Apareixen actituds d'empatia cap aquells companys que més els costa seguir el ritme?	X					No saben posar-se en el lloc de l'altre si tu no els ho dius
15. Trobem signes de burla per part dels companys cap a algun alumne?					X	Molt, molt no, però una mica sí
16. És necessari estar pendent d'algun alumne perquè no menyspreu a algun altre?				X		No en un sentit de marginar, sinó en què no es burlen d'ell
17. Escoltem frases que mostren clarament el menyspreu cap a algun company?				X		Són frases que les diuen de costum però que realment menyspreen a l'altre
18. Apareix algun alumne que es frustra i no vol intentar respondre per por a la burla dels seus companys?			X			Sí, alguna vegada però així com frustrar-se... simplement té por a respondre, ho passa malt una estona, però finalment ho acaba fent
19. Observes que els xiquets comparteixen els recursos materials per assolir l'objectiu de l'activitat?					X	Entre alguns d'ells sí, però sempre els agrada molestar a algun company

ENQUESTA A MESTRES- N						
<i>Numeració del 0 (no/mai) a 4 (si/sempr), de menys a més respectivament</i>						
PREGUNTA	0	1	2	3	4	OBSERVACIONS
1. Coneixes les comunitats d'aprenentatge?		X				Més bé poc
2. Saps què són els grups cooperatius?				X		
3. Es presta prou atenció per a trobar un clima de treball adequat entre companys?				X		Busquem un clima adequat perquè si no la tasca seria impossible perquè la competitivitat estaria sempre present, i encara així apareix
4. Es realitzen activitats per a la solució de conflictes que trobem dins l'aula?			X			Fem alguna dinàmica però en estar amb ells només una hora diària pense que afecta més com es troben el dia que ens toca classe junts i de vegades són coses que no podem solucionar en una hora
5. Utilitzes activitats on s'ha de treballar de forma cooperativa per assolir un objectiu?				X		En infantil sí que ho fem, no m'agraden els jocs on apareix molta competitivitat perquè el seu nivell de desenvolupament és molt diferent
6. Observem una actitud de respecte entre companys?				X		
7. Trobem algun alumne que té un nivell inferior en comparació a la resta de la classe?				X		Clar, a l'hora de córrer, de saltar, d'estirar-se... li costa més però confie que l'any que ve, treballant molt ho millore
8. Escoltem frases d'ànim cap aquells companys als quals els costa més la tasca?		X				Si realitzem algun joc on cooperen potser sí que s'animen perquè volen que el seu equip guanye, però als altres apareix més frases de desànim
9. Trobem actituds de menyspreu cap a algun company?				X		Bé, no és constant però sempre que apareixen solen ser els mateixos i cap als mateixos
10. Saben treballar de forma cooperativa per assolir els objectius d'alguna tasca?				X		Puc dir que en jocs on s'ha de córrer o fer alguna cosa en concret de moure's sí, però si han de parlar i decidir entre tots els costa molt
11. Observem que a l'hora del joc lliure algun xiquet és exclòs?	X					
12. Apareixen actituds d'ajuda cap als companys que els costa més seguir el ritme de treball?			X			De vegades, però pense que ho fan perquè saben que en acabar tots tindran una estona de joc lliure
13. Trobem actituds de superioritat per part d'alguns companys?				X		Sempre hi ha algun que el seu nivell de desenvolupament és millor,

ENQUESTA A MESTRES- N						
<i>Numeració del 0 (no/mai) a 4 (si/sempr), de menys a més respectivament</i>						
PREGUNTA	0	1	2	3	4	OBSERVACIONS
1. Coneixes les comunitats d'aprenentatge?		X				Més bé poc
2. Saps què són els grups cooperatius?				X		
3. Es presta prou atenció per a trobar un clima de treball adequat entre companys?				X		Busquem un clima adequat perquè si no la tasca seria impossible perquè la competitivitat estaria sempre present, i encara així apareix
4. Es realitzen activitats per a la solució de conflictes que trobem dins l'aula?			X			Fem alguna dinàmica però en estar amb ells només una hora diària pense que afecta més com es troben el dia que ens toca classe junts i de vegades són coses que no podem solucionar en una hora
5. Utilitzes activitats on s'ha de treballar de forma cooperativa per assolir un objectiu?				X		En infantil sí que ho fem, no m'agraden els jocs on apareix molta competitivitat perquè el seu nivell de desenvolupament és molt diferent
6. Observem una actitud de respecte entre companys?				X		
7. Trobem algun alumne que té un nivell inferior en comparació a la resta de la classe?				X		Clar, a l'hora de córrer, de saltar, d'estirar-se... li costa més però confie que l'any que ve, treballant molt ho millore
8. Escoltem frases d'ànim cap aquells companys als quals els costa més la tasca?		X				Si realitzem algun joc on cooperen potser sí que s'animen perquè volen que el seu equip guanye, però als altres apareix més frases de desànim
9. Trobem actituds de menyspreu cap a algun company?				X		Bé, no és constant però sempre que apareixen solen ser els mateixos i cap als mateixos
10. Saben treballar de forma cooperativa per assolir els objectius d'alguna tasca?				X		Puc dir que en jocs on s'ha de córrer o fer alguna cosa en concret de moure's sí, però si han de parlar i decidir entre tots els costa molt
11. Observem que a l'hora del joc lliure algun xiquet és exclòs?	X					
12. Apareixen actituds d'ajuda cap als companys que els costa més seguir el ritme de treball?			X			De vegades, però pense que ho fan perquè saben que en acabar tots tindran una estona de joc lliure
13. Trobem actituds de superioritat per part d'alguns companys?				X		Sempre hi ha algun que el seu nivell de desenvolupament és millor,

				practica més esport i considera que és millor
14. Apareixen actituds d'empatia cap aquells companys que més els costa seguir el ritme?	X			Això s'hauria de treballar més, pense que no els importa com es pot sentir el company si tu no els ho fas saber
15. Trobem signes de burla per part dels companys cap a algun alumne?			X	Com estan entretinguts no els dóna temps a burlar-se, però si es tracta de fer alguna cosa individualment sí que trobem algun gest que menysprea al company
16. És necessari estar pendent d'algun alumne perquè no menysprea a algun altre?			X	Realment no considere que siga un problema, sempre que veig algun gest que no m'agrada els ho faig saber. Però no estic pendent d'algú en concret, sempre tenen dies que tenen més ganes de molestar
17. Escoltem frases que mostren clarament el menyspreu cap a algun company?			X	Sí, hi ha dies que més i altres que menys, s'escolta moltes frases com « <i>ell no pot, ell no sap...</i> »
18. Apareix algun alumne que es frustra i no vol intentar respondre per por a la burla dels seus companys?		X		Durant les meues classes no m'he trobat quasi mai amb aquest problema, tots tenen ganes de jugar, no puc dir que no, però sí que poques vegades m'ha passat
19. Observes que els xiquets comparteixen els recursos materials per assolir l'objectiu de l'activitat?		X		Són egoistes, només pensen en jugar ells i si no els dius que han de compartir de vegades no ho fan

Annex 8- Resultats enquesta a mestres

RESULTATS ENQUESTA A MESTRES					
<i>Numeració del 0 (no/mai) a 4 (si/sempr), de menys a més respectivament</i>					
PREGUNTA	0	1	2	3	4
1. Coneixes les comunitats d'aprenentatge?	2	1	2		1
2. Saps què són els grups cooperatius?		2		3	1
3. Es presta prou atenció per trobar un clima de treball adequat entre companys?			2	3	1
4. Es realitzen activitats per a la solució de conflictes que trobem dins l'aula?	2	1	2		1
5. Utilitzes activitats on s'ha de treballar de forma cooperativa per assolir un objectiu?		2	3		1
6. Observem una actitud de respecte entre companys?			1	5	
7. Trobem algun alumne que va té un nivell inferior en comparació a la resta de la classe?				1	5
8. Escoltem frases d'ànim cap aquells companys als que els costa més la tasca?	3	3			
9. Trobem actituds de menyspreu cap algun company?			1	5	
10. Saben treballar de forma cooperativa per assolir els objectius d'alguna tasca?	1	4		1	
11. Observem que a l'hora del joc lliure algun xiquet és exclòs?	6				
12. Apareixen actituds d'ajuda cap als companys que els costa més seguir el ritme de treball?	1	4	1		
13. Trobem actituds de superioritat per part d'alguns companys?				4	2
14. Apareixen actituds d'empatia cap aquells companys que més els costa seguir el ritme?	6				
15. Trobem signes de burla per part dels companys cap algun alumne?		1		1	4
16. Es necessari estar pendent d'algun alumne perquè no menysprei a algun altre?		1	2	2	1
17. Escoltem frases que mostren clarament el menyspreu cap algun company?		1		5	
18. Apareix algun alumne que es frustra i no vol intentar respondre per por a la burla dels seus companys?		3	3		
19. Observes que els xiquets comparteixen els recursos materials per assolir l'objectiu de l'activitat?		1	2	3	

Annex 9- Escala d'estimació realitzada als alumnes

ESCALA D'ESTIMACIÓ- AVALUACIÓ			
<i>El 1 correspon a l'avaluació inicial</i>			
<i>El 2 correspon a l'avaluació final</i>			
NOM: AV	NO	DE VEGADES	SÍ
ÍTEMS			
1. Reconeix que no tots els xiquets són iguals?			1,2
2. Busca solucions als problemes que se li presenten?		1,2	
3. Busca solucions als problemes dels seus companys?	1,2		
4. Respecta el torn de paraula?	1	2	
5. S'ofereix per ajudar als companys quan ho necessiten?		1,2	
6. Es mostra egoista en el treball cooperatiu?	1,2		
7. Sap realitzar activitats en grup respectant el treball dels seus companys?			1,2
8. És pacient a l'hora d'esperar al seu company mentre treballa?	1,2		
9. Respecta el treball realitzar pel company?		1	2
10. Compren que al company potser li costa més fer la tasca?	1,2		
11. Valora positivament el treball realitzat en comú?			1,2
12. Valora positivament el treball realitzat pels altres companys?		1	2
13. Treballa de forma coordinada amb el company?	1		2
14. Respecta el ritme de treball dels companys?			1,2
15. Ajuda als companys sempre que se senten bloquejats a l'hora de participar?	1	2	
16. Intenta expressar als companys els conflictes que se li presenten?	1	2	
17. Valore l'opinió dels companys?		1	2
18. És capaç de reflexionar i discutir les temàtiques proposades de forma conjunta?	1	2	
19. Té rivalitat a l'hora de treballar?	1,2		
20. Està atent a les explicacions?		1,2	
21. Valora positivament la importància de ser una peça més del grup?	1		2
22. Manté un clima de treball adequat?	1	2	
23. Aconsegueix seguir el ritme de la classe?		1	2
24. Anima als companys quan no poden seguir el ritme?	1	2	
25. Té una actitud de superioritat cap algun company?	1,2		
26. Treballa de forma cooperativa per aconseguir l'objectiu final?		1	2
27. Juga amb tots a l'hora del joc lliure?			1,2
28. Té actitud d'empatia cap als companys que més els costa seguir el ritme?		1	2
29. Té actitud de burla cap als companys que els costa més realitzar les diferents tasques?	2	1	
30. S'ha d'estar pendent d'ell perquè no es burle d'algun company?	1,2		
31. Utilitza frases que menyspreen al company?	2	1	
32. Té seguretat en ell mateix a l'hora de respondre?		1	2
33. Comparteix recursos materials amb els companys?		1	2

ESCALA D'ESTIMACIÓ- AVALUACIÓ

El 1 correspon a l'avaluació inicial

El 2 correspon a l'avaluació final

NOM: AQ	NO	DE VEGADES	SÍ
ÍTEMS			
1. Reconeix que no tots els xiquets són iguals?			1,2
2. Busca solucions als problemes que se li presenten?		1,2	
3. Respecta el torn de paraula?			1,2
4. Busca solucions als problemes dels seus companys?	1,2		
5. S'ofereix per ajudar als companys quan ho necessiten?	1,2		
6. Es mostra egoista en el treball cooperatiu?		2	1
7. Sap realitzar activitats en grup respectant el treball dels seus companys?	1	2	
8. És pacient a l'hora d'esperar al seu company mentre treballa?	1	2	
9. Respecta el treball realitzar pel company?			1,2
10. Compren que al company potser li costa més fer la tasca?	1	2	
11. Valora positivament el treball realitzat en comú?			1,2
12. Valora positivament el treball realitzat pels altres companys?	1,2		
13. Treballa de forma coordinada amb el company?	1	2	
14. Respecta el ritme de treball dels companys?	1	2	
15. Ajuda als companys sempre que se senten bloquejats a l'hora de participar?	1	2	
16. Intenta expressar als companys els conflictes que se li presenten?	1,2		
17. Valore l'opinió dels companys?	1	2	
18. És capaç de reflexionar i discutir les temàtiques proposades de forma conjunta?		1	2
19. Té rivalitat a l'hora de treballar?			1,2
20. Està atent a les explicacions?			1,2
21. Valora positivament la importància de ser una peça més del grup?	1		2
22. Manté un clima de treball adequat?			1,2
23. Aconsegueix seguir el ritme de la classe?			1,2
24. Anima als companys quan no poden seguir el ritme?	1	2	
25. Té una actitud de superioritat cap algun company?			1,2
26. Treballa de forma cooperativa per aconseguir l'objectiu final?	1		2
27. Juga amb tots a l'hora del joc lliure?			1,2
28. Té actitud d'empatia cap als companys que més els costa seguir el ritme?	1,2		
29. Té actitud de burla cap als companys que els costa més realitzar les diferents tasques?		2	1
30. S'ha d'estar pendent d'ell perquè no es burle d'algun company?		2	1
31. Utilitza frases que menyspreen al company?		2	1
32. Té seguretat en ell mateix a l'hora de respondre?			1,2
33. Comparteix recursos materials amb els companys?	1	2	

ESCALA D'ESTIMACIÓ- AVALUACIÓ

El 1 correspon a l'avaluació inicial

El 2 correspon a l'avaluació final

NOM: GB	NO	DE VEGADES	SÍ
ÍTEMS			
1. Reconeix que no tots els xiquets són iguals?			1,2
2. Busca solucions als problemes que se li presenten?		1,2	
3. Respecta el torn de paraula?		1	2
4. Busca solucions als problemes dels seus companys?		1	2
5. S'ofereix per ajudar als companys quan ho necessiten?	1		2
6. Es mostra egoista en el treball cooperatiu?	2	1	
7. Sap realitzar activitats en grup respectant el treball dels seus companys?		1	2
8. És pacient a l'hora d'esperar al seu company mentre treballa?		1	2
9. Respecta el treball realitzar pel company?			1,2
10. Compren que al company potser li costa més fer la tasca?	1	2	
11. Valora positivament el treball realitzat en comú?			1,2
12. Valora positivament el treball realitzat pels altres companys?	1,2		
13. Treballa de forma coordinada amb el company?	1		2
14. Respecta el ritme de treball dels companys?	1		2
15. Ajuda als companys sempre que se senten bloquejats a l'hora de participar?		1	2
16. Intenta expressar als companys els conflictes que se li presenten?		1	2
17. Valore l'opinió dels companys?		1	2
18. És capaç de reflexionar i discutir les temàtiques proposades de forma conjunta?		1	2
19. Té rivalitat a l'hora de treballar?			1,2
20. Està atent a les explicacions?			1,2
21. Valora positivament la importància de ser una peça més del grup?		1	2
22. Manté un clima de treball adequat?		1	2
23. Aconsegueix seguir el ritme de la classe?			1,2
24. Anima als companys quan no poden seguir el ritme?	1		2
25. Té una actitud de superioritat cap algun company?			1,2
26. Treballa de forma cooperativa per aconseguir l'objectiu final?	1		2
27. Juga amb tots a l'hora del joc lliure?			1,2
28. Té actitud d'empatia cap als companys que més els costa seguir el ritme?		1	2
29. Té actitud de burla cap als companys que els costa més realitzar les diferents tasques?		2	1
30. S'ha d'estar pendent d'ell perquè no es burle d'algun company?		2	1
31. Utilitza frases que menyspreen al company?		2	1
32. Té seguretat en ell mateix a l'hora de respondre?			1,2
33. Comparteix recursos materials amb els companys?	1		2

ESCALA D'ESTIMACIÓ- AVALUACIÓ

El 1 correspon a l'avaluació inicial

El 2 correspon a l'avaluació final

NOM: JG	NO	DE VEGADES	SÍ
ÍTEMS			
1. Reconeix que no tots els xiquets són iguals?			1,2
2. Busca solucions als problemes que se li presenten?	1	2	
3. Respecta el torn de paraula?		1,2	
4. Busca solucions als problemes dels seus companys?		1,2	
5. S'ofereix per ajudar als companys quan ho necessiten?	1,2		
6. Es mostra egoista en el treball cooperatiu?		2	1
7. Sap realitzar activitats en grup respectant el treball dels seus companys?	1	2	
8. És pacient a l'hora d'esperar al seu company mentre treballa?	1	2	
9. Respecta el treball realitzar pel company?			1,2
10. Compren que al company potser li costa més fer la tasca?	1	2	
11. Valora positivament el treball realitzat en comú?			1,2
12. Valora positivament el treball realitzat pels altres companys?	1,2		
13. Treballa de forma coordinada amb el company?	1,2		
14. Respecta el ritme de treball dels companys?	1	2	
15. Ajuda als companys sempre que se senten bloquejats a l'hora de participar?	1		2
16. Intenta expressar als companys els conflictes que se li presenten?	1		2
17. Valore l'opinió dels companys?	1		2
18. És capaç de reflexionar i discutir les temàtiques proposades de forma conjunta?	1		2
19. Té rivalitat a l'hora de treballar?			1,2
20. Està atent a les explicacions?		1,2	
21. Valora positivament la importància de ser una peça més del grup?	1		2
22. Manté un clima de treball adequat?	1	2	
23. Aconsegueix seguir el ritme de la classe?		1	2
24. Anima als companys quan no poden seguir el ritme?	1	2	
25. Té una actitud de superioritat cap algun company?		2	1
26. Treballa de forma cooperativa per aconseguir l'objectiu final?	1		2
27. Juga amb tots a l'hora del joc lliure?			1,2
28. Té actitud d'empatia cap als companys que més els costa seguir el ritme?	1		2
29. Té actitud de burla cap als companys que els costa més realitzar les diferents tasques?		2	1
30. S'ha d'estar pendent d'ell perquè no es burle d'algun company?	2	1	
31. Utilitza frases que menyspreen al company?	2	1	
32. Té seguretat en ell mateix a l'hora de respondre?			1,2
33. Comparteix recursos materials amb els companys?	1	2	

ESCALA D'ESTIMACIÓ- AVALUACIÓ

El 1 correspon a l'avaluació inicial

El 2 correspon a l'avaluació final

NOM: MG	NO	DE VEGADES	SÍ
ÍTEMS			
1. Reconeix que no tots els xiquets són iguals?			1,2
2. Busca solucions als problemes que se li presenten?	1	2	
3. Respecta el torn de paraula?	1	2	
4. Busca solucions als problemes dels seus companys?	1	2	
5. S'ofereix per ajudar als companys quan ho necessiten?		1	2
6. Es mostra egoista en el treball cooperatiu?	2	1	
7. Sap realitzar activitats en grup respectant el treball dels seus companys?	1		2
8. És pacient a l'hora d'esperar al seu company mentre treballa?			1,2
9. Respecta el treball realitzar pel company?			1,2
10. Compren que al company potser li costa més fer la tasca?		1	2
11. Valora positivament el treball realitzat en comú?			1,2
12. Valora positivament el treball realitzat pels altres companys?		1	2
13. Treballa de forma coordinada amb el company?		1	2
14. Respecta el ritme de treball dels companys?		1	2
15. Ajuda als companys sempre que se senten bloquejats a l'hora de participar?	1		2
16. Intenta expressar als companys els conflictes que se li presenten?	1		2
17. Valore l'opinió dels companys?		1	2
18. És capaç de reflexionar i discutir les temàtiques proposades de forma conjunta?		1	2
19. Té rivalitat a l'hora de treballar?	1,2		
20. Està atent a les explicacions?			1,2
21. Valora positivament la importància de ser una peça més del grup?		1	2
22. Manté un clima de treball adequat?			1,2
23. Aconsegueix seguir el ritme de la classe?			1,2
24. Anima als companys quan no poden seguir el ritme?		1	2
25. Té una actitud de superioritat cap algun company?	2	1	
26. Treballa de forma cooperativa per aconseguir l'objectiu final?		1	2
27. Juga amb tots a l'hora del joc lliure?			1,2
28. Té actitud d'empatia cap als companys que més els costa seguir el ritme?		1	2
29. Té actitud de burla cap als companys que els costa més realitzar les diferents tasques?	1,2		
30. S'ha d'estar pendent d'ell perquè no es burle d'algun company?	1,2		
31. Utilitza frases que menyspreen al company?	1,2		
32. Té seguretat en ell mateix a l'hora de respondre?			1,2
33. Comparteix recursos materials amb els companys?		1	2

ESCALA D'ESTIMACIÓ- AVALUACIÓ

El 1 correspon a l'avaluació inicial

El 2 correspon a l'avaluació final

NOM: MM	NO	DE VEGADES	SÍ
ÍTEMS			
1. Reconeix que no tots els xiquets són iguals?			1,2
2. Busca solucions als problemes que se li presenten?		1,2	
3. Respecta el torn de paraula?		1,2	
4. Busca solucions als problemes dels seus companys?			1,2
5. S'ofereix per ajudar als companys quan ho necessiten?		1	2
6. Es mostra egoista en el treball cooperatiu?	1,2		
7. Sap realitzar activitats en grup respectant el treball dels seus companys?			1,2
8. És pacient a l'hora d'esperar al seu company mentre treballa?			1,2
9. Respecta el treball realitzar pel company?			1,2
10. Compren que al company potser li costa més fer la tasca?			1,2
11. Valora positivament el treball realitzat en comú?			1,2
12. Valora positivament el treball realitzat pels altres companys?			1,2
13. Treballa de forma coordinada amb el company?	1		2
14. Respecta el ritme de treball dels companys?			1,2
15. Ajuda als companys sempre que se senten bloquejats a l'hora de participar?		1	2
16. Intenta expressar als companys els conflictes que se li presenten?			1,2
17. Valore l'opinió dels companys?			1,2
18. És capaç de reflexionar i discutir les temàtiques proposades de forma conjunta?	1		2
19. Té rivalitat a l'hora de treballar?	1,2		
20. Està atent a les explicacions?		1,2	
21. Valora positivament la importància de ser una peça més del grup?	1		2
22. Manté un clima de treball adequat?		1	2
23. Aconsegueix seguir el ritme de la classe?		2	2
24. Anima als companys quan no poden seguir el ritme?			1,2
25. Té una actitud de superioritat cap algun company?	1,2		
26. Treballa de forma cooperativa per aconseguir l'objectiu final?		1	2
27. Juga amb tots a l'hora del joc lliure?			1,2
28. Té actitud d'empatia cap als companys que més els costa seguir el ritme?		1	2
29. Té actitud de burla cap als companys que els costa més realitzar les diferents tasques?	2	1	
30. S'ha d'estar pendent d'ell perquè no es burle d'algun company?	1,2		
31. Utilitza frases que menyspreen al company?	1,2		
32. Té seguretat en ell mateix a l'hora de respondre?	1		2
33. Comparteix recursos materials amb els companys?			1,2

ESCALA D'ESTIMACIÓ- AVALUACIÓ

El 1 correspon a l'avaluació inicial

El 2 correspon a l'avaluació final

NOM: NG	NO	DE VEGADES	SÍ
ÍTEMS			
1. Reconeix que no tots els xiquets són iguals?			1,2
2. Busca solucions als problemes que se li presenten?	1	2	
3. Respecta el torn de paraula?			1,2
4. Busca solucions als problemes dels seus companys?		1,2	
5. S'ofereix per ajudar als companys quan ho necessiten?		1,2	
6. Es mostra egoista en el treball cooperatiu?	2	1	
7. Sap realitzar activitats en grup respectant el treball dels seus companys?			1,2
8. És pacient a l'hora d'esperar al seu company mentre treballa?			1,2
9. Respecta el treball realitzar pel company?			1,2
10. Compren que al company potser li costa més fer la tasca?		1	2
11. Valora positivament el treball realitzat en comú?			1,2
12. Valora positivament el treball realitzat pels altres companys?			1,2
13. Treballa de forma coordinada amb el company?	1		2
14. Respecta el ritme de treball dels companys?			1,2
15. Ajuda als companys sempre que se senten bloquejats a l'hora de participar?		1	2
16. Intenta expressar als companys els conflictes que se li presenten?	1	2	
17. Valore l'opinió dels companys?		1	2
18. És capaç de reflexionar i discutir les temàtiques proposades de forma conjunta?		1	2
19. Té rivalitat a l'hora de treballar?	1,2		
20. Està atent a les explicacions?			1,2
21. Valora positivament la importància de ser una peça més del grup?	1		2
22. Manté un clima de treball adequat?			1,2
23. Aconsegueix seguir el ritme de la classe?			1,2
24. Anima als companys quan no poden seguir el ritme?		1	2
25. Té una actitud de superioritat cap algun company?	2	1	
26. Treballa de forma cooperativa per aconseguir l'objectiu final?	1		2
27. Juga amb tots a l'hora del joc lliure?			1,2
28. Té actitud d'empatia cap als companys que més els costa seguir el ritme?	1		2
29. Té actitud de burla cap als companys que els costa més realitzar les diferents tasques?	1,2		
30. S'ha d'estar pendent d'ell perquè no es burle d'algun company?	1,2		
31. Utilitza frases que menyspreen al company?	1,2		
32. Té seguretat en ell mateix a l'hora de respondre?			1,2
33. Comparteix recursos materials amb els companys?		1	2

ESCALA D'ESTIMACIÓ- AVALUACIÓ

El 1 correspon a l'avaluació inicial

El 2 correspon a l'avaluació final

NOM: PM	NO	DE VEGADES	SÍ
ÍTEMS			
1. Reconeix que no tots els xiquets són iguals?			1,2
2. Busca solucions als problemes que se li presenten?	1	2	
3. Respecta el torn de paraula?			1,2
4. Busca solucions als problemes dels seus companys?		1	2
5. S'ofereix per ajudar als companys quan ho necessiten?		1	2
6. Es mostra egoista en el treball cooperatiu?	1,2		
7. Sap realitzar activitats en grup respectant el treball dels seus companys?	1		2
8. És pacient a l'hora d'esperar al seu company mentre treballa?	1		2
9. Respecta el treball realitzar pel company?			1,2
10. Compren que al company potser li costa més fer la tasca?		1	2
11. Valora positivament el treball realitzat en comú?			1,2
12. Valora positivament el treball realitzat pels altres companys?		1	2
13. Treballa de forma coordinada amb el company?	1		2
14. Respecta el ritme de treball dels companys?	1		2
15. Ajuda als companys sempre que se senten bloquejats a l'hora de participar?	1		2
16. Intenta expressar als companys els conflictes que se li presenten?	1	2	
17. Valore l'opinió dels companys?		1	2
18. És capaç de reflexionar i discutir les temàtiques proposades de forma conjunta?	1		2
19. Té rivalitat a l'hora de treballar?			1,2
20. Està atent a les explicacions?			1,2
21. Valora positivament la importància de ser una peça més del grup?	1		2
22. Manté un clima de treball adequat?		1	2
23. Aconsegueix seguir el ritme de la classe?			1,2
24. Anima als companys quan no poden seguir el ritme?	1		2
25. Té una actitud de superioritat cap algun company?	2	1	
26. Treballa de forma cooperativa per aconseguir l'objectiu final?	1		2
27. Juga amb tots a l'hora del joc lliure?			1,2
28. Té actitud d'empatia cap als companys que més els costa seguir el ritme?	1		2
29. Té actitud de burla cap als companys que els costa més realitzar les diferents tasques?	2	1	
30. S'ha d'estar pendent d'ell perquè no es burle d'algun company?	1,2		
31. Utilitza frases que menyspreen al company?	2	1	
32. Té seguretat en ell mateix a l'hora de respondre?			1,2
33. Comparteix recursos materials amb els companys?		1	2

Annex 10- Resultats escala d'estimació avaluació inicial

RESULTATS ESCALA D'ESTIMACIÓ- AVALUACIÓ INICIAL

**Mitjana positiva per al funcionament de l'aula*

**Mitjana negativa per al funcionament de l'aula*

ÍTEMS		% alumnes	%Mitjana positiva	%Mitjana negativa
NO HA MILLORAT	1. Reconeix que no tots els xiquets són iguals?	100% sí	82,50%	17,50%
	11. Valora positivament el treball realitzat en comú?	100% sí		
	19. Té rivalitat a l'hora de treballar?	50% no 50% sí		
	20. Està atent a les explicacions?	37,5% de vegades 62,5% sí		
	27. Juga amb tots a l'hora del joc lliure?	100% sí		
TREBALL EN GRUP	6. Es mostra egoista en el treball cooperatiu?	37,5% no 37,5% de vegades 25% sí	15,00%	85,00%
	7. Sap realitzar activitats en grup respectant el treball dels seus companys?	50% no 12,5% de vegades 37,5% sí		
	18. És capaç de reflexionar i discutir les temàtiques proposades de forma conjunta?	50% no 50% de vegades 0% sí		
	21. Valora positivament la importància	75% no 25% de vegades		

	de ser una peça més del grup?	0% sí		
	26. Treballa de forma cooperativa per aconseguir l'objectiu final?	62,5% no 37,5% de vegades 0% sí		
RECERCA DE SOLUCIONS	2. Busca solucions als problemes que se li presenten?	50% no 50% de vegades 0% sí	6,25%	93,75%
	4. Busca solucions als problemes dels seus companys?	37,5% no 50% de vegades 12,5% sí		
	5. S'ofereix per ajudar als companys quan ho necessiten?	37,5% no 62,5% de vegades 0% sí		
	15. Ajuda als companys sempre que se senten bloquejats a l'hora de participar?	62,5% no 37,5% de vegades 0% sí		
	16. Intenta expressar als companys els conflictes que se li presenten?	75% no 12,5% de vegades 12,5% sí		
	24. Anima als companys quan no poden seguir el ritme?	62,5% no 25% de vegades 12,5% sí		
	8. És pacient a l'hora	50% no 12,5% de		

ACTITUD CAP AL COMPANY	d'esperar al seu company mentre treballa?	vegades 37,5% sí	23,75%	76,25%
	9. Respecta el treball realitzar pel company?	12,5% no 12,5% de vegades 75% sí		
	10. Compren que al company potser li costa més fer la tasca?	50% no 37,5% de vegades 12,5% sí		
	12. Valora positivament el treball realitzat pels altres companys?	37,5% no 37,5% de vegades 25% sí		
	13. Treballa de forma coordinada amb el company?	87,5% no 12,5% de vegades 0% sí		
	14. Respecta el ritme de treball dels companys?	50% no 12,5% de vegades 37,5% sí		
	17. Valore l'opinió dels companys?	25% no 62,5% de vegades 12,5% sí		
	25. Té una actitud de superioritat cap algun company?	25% no 37,5% de vegades 37,5% sí		
	28. Té actitud d'empatia cap als companys que més els costa seguir el ritme?	50% no 50% de vegades 0% sí		
	33.	37,5% no		

	Comparteix recursos materials amb els companys?	50% de vegades 12,5% sí		
RESPECTE ALS COMPANYS	29. Té actitud de burla cap als companys que els costa més realitzar les diferents tasques?	25% no 37,5% de vegades 37,5% sí	41,67%	58,34%
	30. S'ha d'estar pendent d'ell perquè no es burle d'algun company?	62,5% no 12,5% de vegades 25% sí		
	31. Utilitza frases que menyspreen al company?	37,5% no 37,5% de vegades 25% sí		
FUNCIONAMENT DE L'AULA	3. Respecta el torn de paraula?	25% no 37,5% de vegades 37,5% sí	53,13%	46,88%
	22. Manté un clima de treball adequat?	25% no 37,5% de vegades 37,5% sí		
	23. Aconsegueix seguir el ritme de la classe?	0% no 37,5% de vegades 62,5% sí		
	32. Té seguretat en ell mateix a l'hora de respondre?	12,5% no 12,5% de vegades 75% sí		
% TOTAL			37,05%	62,95%

Annex 11- Resultats escala d'estimació avaluació final

RESULTATS ESCALA D'ESTIMACIÓ- AVALUACIÓ FINAL				
<i>*% de millora correspon al nombre d'alumnes que ha experimentat un canvi positiu</i>				
<i>* = correspon a què no s'ha modificat la conducta inicial</i>				
	ÍTEMS	% d'alumnes	% de millora	Mitjana %
NO HA MILLORAT	1. Reconeix que no tots els xiquets són iguals?	100% continua en sí	0,00%	0,00%
	11. Valora positivament el treball realitzat en comú?	100% continua en sí	0,00%	
	19. Té rivalitat a l'hora de treballar?	50% continua en no 50% continua en sí	0%	
	20. Està atent a les explicacions?	37,5% continua en de vegades 62,5% continua en sí	0%	
	27. Juga amb tots a l'hora del joc lliure?	100% continua en sí	0,00%	
TREBALL EN GRUP	6. Es mostra egoista en el treball cooperatiu?	37,5% continua en no 37,5% millora a no 25% millora a de vegades	62,5%	85,00%
	7. Sap realitzar activitats en grup respectant el treball dels seus companys?	37,5% continua en sí 37,5% millora a sí 25% millora a de vegades	62,5%	
	18. És capaç de reflexionar i discutir les temàtiques proposades de forma conjunta?	87,5% millora a sí 12,5% millora a de vegades	100%	
	21. Valora positivament la importància de ser una peça més del grup?	100% ha millorat a sí	100%	

	26. Treballa de forma cooperativa per aconseguir l'objectiu final?	100% millora a sí	100%	
RECERCA DE SOLUCIONS	2. Busca solucions als problemes que se li presenten?	50% continua en de vegades 50% ha millorat a de vegades	50,00%	66,67%
	4. Busca solucions als problemes dels seus companys?	25% continua en de vegades 25% continua en no 12,5% continua en sí 25% ha millorat a sí 12,5% ha millorat a de vegades	37,5%	
	5. S'ofereix per ajudar als companys quan ho necessiten?	25% continua en no 25% continua en de vegades 50% millora a sí	50%	
	15. Ajuda als companys sempre que se senten bloquejats a l'hora de participar?	75% millora a sí 25% millora a de vegades	100%	
	16. Intenta expressar als companys els conflictes que se li presenten?	12,5% continua en sí 12,5% continua en no 37,5% millora a de vegades 37,5% millora a sí	75%	
	24. Anima als companys quan no poden seguir el ritme?	12,5% continua en sí 37,5% millora a de vegades 50% millora a sí	87,50%	
	8. És pacient a l'hora d'esperar al seu company mentre treballa?	37,5% continua en sí 12,5% continua en no 25% millora a de vegades	50%	

ACTITUD CAP AL COMPANYY		25% millora a sí		63,75%
	9. Respecta el treball realitzar pel company?	87,5% continua en sí 12,5% ha millorat a sí	12,5%	
	10. Compren que al company potser li costa més fer la tasca?	12,5% continua en sí 12,5% continua en no 37,5% millora a de vegades 37,5% millora a sí	75%	
	12. Valora positivament el treball realitzat pels altres companys?	25% continua en sí 37,5% continua en no 37,5% millora a sí	37,50%	
	13. Treballa de forma coordinada amb el company?	12,5% continua en no 75% millora a sí 12,5% millora a de vegades	87,50%	
	14. Respecta el ritme de treball dels companys?	37,5% continua en sí 37,5% millora a sí 25% millora a de vegades	62,5%	
	17. Valore l'opinió dels companys?	12,5% continua en sí 25% millora a de vegades 62,5% millora a sí	87,50%	
	25. Té una actitud de superioritat cap algun company?	25% continua en no 25% continua en sí 12,5% millora a de vegades 37,5% millora a no	50%	
	28. Té actitud d'empatia cap als companys que més els costa seguir el ritme?	12,5% continua en no 87,5% millora a sí	87,50%	

	33. Comparteix recursos materials amb els companys?	12,5% continua en sí 62,5% millora a sí 25% millora a de vegades	87,50%	
RESPECTE ALS COMPANYS	29. Té actitud de burla cap als companys que els costa més realitzar les diferents tasques?	25% continua en no 37,5% millora a no 37,5% millora a de vegades	75%	58,30%
	30. S'ha d'estar pendent d'ell perquè no es burle d'algun company?	62,5% continua en no 25% millora a de vegades 12,5% millora a no	37,5%	
	31. Utilitza frases que menyspreen al company?	37,5% continua en no 37,5% millora a no 25% millora a de vegades	62,5%	
FUNCIONAMENT DE L'AULA	3. Respecta el torn de paraula?	37,5% continua en sí 25% continua en de vegades 25% ha millorat a de vegades 12,5% ha millorat a sí	37,5%	40,62%
	22. Manté un clima de treball adequat?	37,5% continua en sí 37,5% millora a sí 25% millora a de vegades	62,5%	
	23. Aconsegueix seguir el ritme de la classe?	62,5% continua en sí 37,5% millora a sí	37,5%	
	32. Té seguretat en ell mateix a l'hora de respondre?	75% continua en sí 25% millora a sí	25%	
MITJANA TOTAL			54,54%	

Annex 12- Taula comparativa dels resultats obtinguts

TAULA COMPARATIVA DELS RESULTATS DE LES AVALUACIONS				
<i>*A.INICIAL- Avaluació Inicial</i>				
<i>*A. FINAL- Avaluació final</i>				
<i>* Resultats obtinguts amb l'instrument de l'escala d'estimació</i>				
OBJECTIUS	A. INICIAL		A. FINAL	TOTAL
	Positiu	Negatiu	Millora	Positiu
Treball en grup	15,00%	85%	85,00%	100%
Recerca de solucions	6,25%	93,75%	66,67%	72,92%
Actitud cap al company	23,75%	76,25%	63,75%	87,5%
Respecte als companys	41,67%	58,34%	58,3%	99,97%
Funcionament de l'aula	53,13%	46,88%	40,62%	93,75%
Ítems sobre els que no ha afectat	82,50%	17,50%	-	82,5%
Mitjana total	37,05%	17,50%	54,54%	91,59%